

WORD

WWW.WORD-UPPSALA.SE
NUMMER 23
SEP 2010

Testpatrull:

3

sätt att höras
på gågatan

Frågor
och svar
om
sex

Demo

SKANSEN

Ungdom

DE VISA

Mythbusters

Sant och falskt
om unga & politik

VILKA RÖSTER
HÖR DU?

Testa dig själv!

Design Uppsala

SHEILA ALMASI

FÖRÄNDRARE

Ida Östensson ändrar
på sånt som är dåligt

Puss är att gå lite för långt. Flört är inte heller okej egentligen, men då har det ju inte hänt nånting.

Läsarna om **15**
otrohet och sex

WORD #23
Tema Kost
OMSLAGSFOTO
Ellen Relander

KONTAKT

red@word-uppsala.se
Barnombudsmannen i Uppsala
Kungsgatan 47a, 753 21 Uppsala
018-69 44 99
sms: 070-645 31 41
www.word-uppsala.se

ANSVARIG UTGIVARE

Ida B Lindman. Fram till 31/12 Maria
Oldberg, uppsala@dinbarnombudsman.nu

CHEFREDAKTÖR, LAYOUT

Mårten Markne
red@word-uppsala.se

ANNONSER

Martin Price
martin.price@dinbarnombudsman.nu

TRYCK

Wikströms, Uppsala

ISSN

1654-0808

WORD GÖRS AV unga för unga. Word är en kanal mellan ungdomar och de som bestämmer i Uppsala och ska nå så många unga som möjligt i Uppsala. Word ges ut av Barnombudsmannen i Uppsala, en ideell förening. Vi får stöd från Barn- och ungdomsnämnden och Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden i Uppsala. Word handutdelas på gymnasieskolorna samt finns på bibliotek, kaféer och andra platser där målgruppen vistas.

03 Hör upp!
Sigrid Nordström.

07 Ungdom
Kören De Visa.

08 Test
Vilka röster hör du?

11 Mode
Sheila Almasi.

12 Mode
Första dagen på terminen.

14 Sex
Läsarfrågor med mera.

16 Person
Ida Östensson.

18 Politik
Valår och debatt!

20 Spel
Kulturnattsspelet.

22 Reportage
Unga och politik.

32 Testpatrull
Tre gånger gågatan.

34 Kultur
Bästa rösterna!

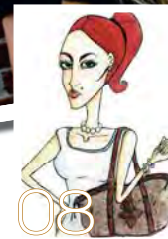
37 Demo
Skansen.

38 Kändis
"Nästa Stora Target."

39 Wordare
Vi som gör tidningen.

22

Arga aktivister eller passiva slöhögar – hur intresserade är unga av politik?

ELLEN
RELANDER
fotograf

FREJA
ARVIDSSON
skribent

GUSTAV
STIGESTADH
fotograf

HANNAH
AX
skribent

KARIN
SÖDERSTRÖM
skribent

MÅRTEN
MARKNE
chefred.

NADIA
CHACHE
skribent

NICLAS
LEKEBY
fotograf

NORA
SEGERDAHL
illustratör

3

sätt att
bevara
sommaren

Ha en stor picknick. Ta med filtar, tänd en brasa och ät mycket god mat. Än värmer solstrålarna.
Ät glass! Snart är vintern här

igen, och ingen är sugen på glass i vinterkylan.
Njut av de sista dropperna. Alla små sjöar runt Uppsala är fortfarande varma och badvänliga. Bada på!

ATT LYSSNA – ELLER INTE LYSSNA

JAG VISSTE ATT jag inte hade gjort något annat än sprungit omkring som en yr höna på planen de senaste tjugo minuterna, så det var med svansen mellan benen som jag joggade mot avbytarbåset. Nu kommer den, tänkte jag, utskällningen. Mina tränare är bra på sådant. Eller kanske skulle den där hemska menande tystnaden uppstå – du var sämst, och det finns inget att säga om saken.

Det knöt sig lite i min mage. Men, till min lättnad, så hände ingen av sakerna. Inte i dag. I stället var det fyra upp-
givna ögon som tittade på mig när jag lunkade över sidlinjen.

”Vad hände där ute? Det är som att du är hundradelen efter i varje situation. Vad fan håller du på med?”

NÅGOT SOM FASCINERAR mig mycket är huruvida man lyssnar mer eller mindre på vissa personer. I vissa situationer. Och hur man tar åt sig. Hade min tränare skrikat på mig eller, ännu värre, bara suckat utan att klämma ur sig så mycket som ett knyst, då hade jag inte lärt mig något utan bara fokuserat allt på att skämmas. Jag hade minst av allt utvecklats.

Men nu fördes det i stället en diskussion, min tränare ifrågasatte och fick mig att sätta mig ner, ta det lugnt, tänka över vad som gått fel och starta om maskinerna från början.

NÄR HALVLEK NUMMER två tog sin början blev jag tillsagd att börja värma. Hela uppvärmningen ekade min tränares ord i mitt huvud. Om och om igen. Som att någon satt en bandspelare på repeat. *Möta, först på varje boll, ta det lugnt, leverera, kämpa. Du måste se det framför dig, visualisera. Du klarar det här, Sigge. Kör hårt!*

När jag skulle in på planen var jag hur säker som helst. Jag visste var jag skulle vara och vad jag skulle göra. Det hördes en välkänd röst i mitt huvud som sa att det inte kunde gå fel. Det skulle bli succé. Och det blev det – jag var först på varenda boll och kämpade som en galning i varje situation. Det var den bästa halvlek jag spelat i hela mitt liv. Och det finns bara en person att tacka för det. •

sigrid nordström

sigrid@word-uppsala.se

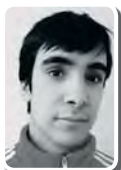
Bild: Alva Hartman, Märten Markre, Nora Segerdahl, Ellen Relan och Jonatan Nylander

16

PATRIK
ANDERSSON
fotograf

POLAT
AKGÜL
skribent

SARA LOUISE
LINDGREN
skribent

SIGRID
NORDSTRÖM
skribent

SONJA
WINKERT
skribent

Dessutom medverkar

Agnes Nycander, Alva Hartman, Amanda Rosende, Elin Kumlin, Ellen Pan, Erik Cedervall, Joel Grönberg, Jonatan Nylander, Sabina El Beb.

Lediga platser!

Massa Wordare har tagit studenten, så nu finns chansen för dig att vara med!
Sms:a **070-645 31 41!**

Word hade ett tält på Fett me kärlek vid skolavslutningen. Fastnade du (eller kanske dina småsyskon...) på bild?

Det byggs för lite bostäder idag. Framför allt byggs det för få hyresrätter som unga har råd med.

Vi vill bygga bort bostadsbristen. Alla ska ha rätt till en bostad.

Vad tycker du?

★ UNG VÄNSTER

Vänsterpartiet

Kom och hälsa på oss på Kungsgatan 47a.

Plocka fram din inre pirat!

Vår demokrati är under hot. Vår frihet är under hot. Internet är under hot. I höst, den 19:e september, står slaget!

Just nu ligger lagförslag som bl. a. skulle tvinga din mobiloperatör att lagra din mobiltelefons position och vilka du ringt med den i upp till två år! Ytterligare ett förslag är att det även ska gälla lagring av internet-sökningar på sökmotorer som Google.

Det visar oss än en gång att politikerna förstår inte internet. Politikerna förstår inte varför konstant övervakning av all medborgare är dåligt. Politikerna förstår inte demokrati och vi måste byta ut dem.

Ung Pirat Uppsala stödjer Piratpartiet i höstens val och tillsammans vill vi få in en ny röst och ett nytt perspektiv i politiken. Kom med i kampen du också och visa att du gillar demokrati! Rösta Piratpartiet i kommun, landsting och riksdagsval och bli medlem i både Ung Pirat och Piratpartiet

UNG PIRAT

ÄNTLIGEN
VUXEN!?

www.antligenvuxen.se

en utställning

om ungdomar, av ungdomar

18 sep - 21 nov 2010

*** program, visningar, aktiviteter ***

Invigning fre 17/9 kl. 16
Alla välkomna!

Upplandsmuseet
öppet tis-sön 12-17

St Eriks torg 10, Uppsala
018-169107
www.upplandsmuseet.se

UPPLANDSMUSEET

mag
ama

8 kr/resa för dig som är 7–19 år

Med vårt värdekort betalar du bara 8 kronor per resa om du är 7-19 år. Kortet, som kan lånas ut, passar dig som reser med stadsbussarna i Uppsala lite då och då.

Det finns ett kort för alla. Läs mer på ul.se

Stadsbussarna i Uppsala

BARA ETT ARBETARPARTI KAN FIXA JOBBEN

Jobben är vår viktigaste framtidsfråga. Vi vill att fler människor ska kunna känna stoltheten i att ha ett arbete att gå till.

För att minska arbetslösheten bland ungdomar har bland annat halverade arbetsgivaravgifter införts för dem som anställer unga under 26 år. Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet är överens om att fördubbla avgifterna för att ha ungdomar anställda om de vinner valet i höst. Hur hjälper det unga människor utan arbete att i ett slag fördubbla kostnaderna för att ha unga under 26 år anställda? Om det blir mer attraktivt att starta, driva och utveckla företag i Sverige kan fler få jobb. En röst på Moderaterna är en röst på jobben.

Läs mer på: www.moderat.se/uppsala

nya
moderaterna
Uppsala

2 festival

Snåart filmfestival

I slutet av oktober är det kortfilmsfestival i stan igen, för tjugonionde gången. 12 000 besök hade festivalen 2009, fler än reggaefestivalen, minsann. Programmet får vi vänta på en månad, under tiden kan man kika på bra svensk kortfilm på sweden.se.

▶ Kortfilm, 25-31 okt

Poesi på Regina

På Uppsalas internationella poesi-festival kommer ett tjugotal poeter att stå på Reginateaterns scen. Festivalens stjärna är Sage Francis (USA). Sam Kessel (bilden) kommer också, så klart. 31 september tjuvstartar festivalen med ett poetry slam.

▶ Reginateatern, 1-2 okt

Foto: Sandra Hammarling

Ungdom

Namn: Emilia Forsberg, första sopran, Amanda Adenborn Fortea, andra sopran, Gabriella Backman, första alt, Hanna Kanon, andra alt.

Gör: sjunger i tjejkören De Visa.

De Visa

Varför är du med i kören?

Hanna: Det är kul att sjunga och jag gillar konceptet.

Amanda: Jag gilla att sjunga, det är min grej och så är det socialt.

Var antagningsprovet svårt? Varför finns det?

Gabriella: Nej, men jag var jättenervos innan. Provet finns för att kören ska kunna hålla en speciell nivå och så ska man visa att man har lite musikalisk talang.

Varför sjunger du just i De Visa?

Hanna: Det är den bästa kören jag känner till.

Amanda: På grund av kompisar, och det är en seriös kör.

Vad är bra med kören?

Emilia: Sammanhållningen, det känns som ens egen lilla torsdagsfamilj.

Gabriella: De Visa är inte bara en kör, det är även dans och teater. Stämningen är lika bra som i en lagsport.

Hur känns det att sjunga i en kör?

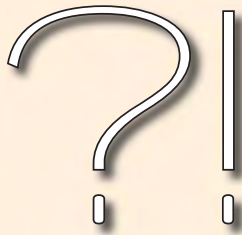
Hanna: Det är speciellt, fantastiskt och en riktig glädjekick. Det stärker en själv.

Text: Sonja Winkert
Foto: Mårten Markne

Visdomsord

De Visa är inte bara en kör, det är även dans och teater. Stämningen är lika bra som i en lagsport.

Du vet väl att
alla Words test
kan göras på
Facebook?

▶ [facebook.com/tidningenword](https://www.facebook.com/tidningenword)

Test #17

Vilken förkortning är
du?

Text och ill:
Emma Nilsson

Wordtest
#23

Vilka röster hör du?

Text: Hannah Ax • Illustration: Nora Segerdahl

Frans försöker få
dig att undvika pin-
sama situationer.

DU SKRIVER EN DIKT, HUR BÖRJAR DEN?

- 1 Vinden viner i träden och fåglarna kvittrar ...
- 2 Du är fin som en smörstek kantarell med chokladglasyr ...
- 3 När jag dör ...
- 4 Häromdagen när jag tömde min spargris ...

HUR SKULLE DU SE UT OM DU VAR EN TRÖJA?

- 1 En vanlig enfärgad t-shirt som inte sticker ut för mycket.
- 2 En färgstark och skrikig en, gärna med blandade, omatchande mönster.
- 3 En långärmad.
- 4 En dyr märkeströja, loggan får väldigt gärna synas på framsidan.

ÖVERST PÅ DIN ÖNSKELISTA JUST NU?

- 1 Ett spännande liv.
- 2 Kanske en tidsmaskin, eller en apparat som man kan trola fram hamburgare med.
- 3 En kamera att dokumentera mitt liv med.
- 4 Jättemycket pengar.

HUR VISAR DU FÖR NÅGON ATT DU TYCKER OM DEN?

- 1 Jag försöker passa på att le lite extra när våra ögon möts.
- 2 Jag sjunger serenader utanför personens hus, sedan lämnar jag en hemvirkad filt i brevlådan.
- 3 Jag köper en röd ros och gräter lite när jag lämnar över den.
- 4 Jag ger personen pengar, det visar att jag är en generös människa.

TA EN TITT PÅ MOLNEN, HUR SER DE UT?

- 1 Som moln.
- 2 Oj, oj, oj! Jag ser allt möjligt, hästar och kylskåp och Eiffeltornet.
- 3 Massor med symboler som jag försöker tyda med min molntydarbok.
- 4 Som aktieportföljer och bankvalv.

VILKEN TEVESERIE SKULLE DU HELST VILJA MEDVERKA I?

- 1 Jag tror inte att jag vill medverka i någon teveserie.
- 2 *Singing bee*.
- 3 Någon mer seriös talkshow där jag kan berätta om mitt liv, innan det är för sent.
- 4 *Vem vill bli miljonär?*

DU ÄR LITEN OCH HAR TAPPAT BORT DIG INNE I MAT- AFFÄREN, HUR HANTERAR DU SITUATIONEN?

- 1 Jag ringer mamma kanske.
- 2 Jag springer runt som en tok och sjunger tills jag till sist hittar fram till kassorna av mig själv.
- 3 Jag faller ihop i ett hörn på grönsaksavdelningen och skriker av ångest.
- 4 Jag betalar någon för att hjälpa mig ut.

ANNONS

UPPSALA KOMMUNS PEDAGOGISKA PRIS
GÅR TILL STANS BÄSTA LÄRARE.
VILKEN LÄRARE VILL DU GE 10 000 KRONOR?

Skicka din favoritlärares namn tillsammans med en motivering till utbildnings-arbetsmarknadsnamnden@ uppsala.se. Skriv också vad personen jobbar med, vad arbetet har lett till och så klart varför just den här personen ska få priset.

En person får 10 000 kronor och två får presentkort. Priserna kan också delas av en grupp personer.

SENAST
4 OKTOBER

Uppsala
KOMMUN
UTBILDNINGS- OCH
ARBETSMARKNADSNÄMNDEN

Test #19

Vilken nystart behöver du?

Text: Emma Nilsson
Ill: Freja Arvidsson

Test #9

Hur gammal är du egentligen?

Text: Virve Ivarsson
Ill: Julia Molin

1

FÖRMANAN- DE FRANS

Du hör ständigt förmanande röster som försöker tala om för dig vad du ska göra för att inte sticka ut eller märkas för mycket. Frans försöker få dig att undvika pinsamma situationer som du kanske kommer att må dåligt av. Det är ju schysst av honom, men du måste våga leva ut livet också. Om du lyssnar för mycket på Frans kommer du att förbli osäker och oföretagsam.

Tips! Försök att hitta dig själv och lyssna till din egen vilja, överraska Frans genom att göra saker han inte tror att du klarar av och tro lite på dig själv!

2

UPPMUNTRANDE URSULA

Rösten i ditt huvud är en uppmuntrande röst som driver dig framåt och ger dig stöd i dina projekt. Ursula är oftast snäll och hjälper dig, men hon kan också få dig att känna dig oduglig och lat om du inte jobbar maximalt hela tiden. Det är så klart osunt, man måste hinna vila och ta det lugnt också. Annars finns risken för att du sliter ut dig fullständigt.

Tips! Lyssna till Ursula och låt henne hjälpa dig, men arbeta på att säga ifrån när du tycker att hon kräver för mycket av dig!

3

DESTRUKTIVA DANIEL

Rösten du hör är en röst som drar ner dig och får dig att må dåligt. Daniel får dig att känna dig otillräcklig och ledsen, och han får dig att ifrågasätta det mesta i din tillvaro. Daniel kan vara väldigt övertygande, och lyssnar du för mycket på honom är det lätt hänt att du tappar all lust. Känslomohet är bra, men i rätt grad.

Tips! Låt Daniel finnas kvar i ditt huvud, men motbevisa honom! Det är enda sättet att ändra hans attityd. Det finns mycket fint att uppleva, visa honom det!

4

GIRIGA GABRIELLA

Rösten du hör är en girig vill-ha-röst, som får dig att tro att allt som betyder något är pengar och ägodelar. Gabriella får dig att glömma värdet i vänner och familj, och sådana tenderar att lämna dig när de märker att du bara bryr dig om materiella ting. Egentligen vill du prioritera annat, men du vågar inte utmana rösten i ditt huvud.

Tips! Fundera på vad pengarna kan ge dig som inte en vän kan ge dig, och prioritera därefter. Gabriella ger sig bara om du motbevisar henne, så kämpa på!

KulturNatten

Lördag 11 september 21.00–01.00
Bring Down the Beats, Monty,
Familjen. DJ Olof Petersson
Ett drogfrött arrangemang.
Fri entré

Hindi Zahra

Fredag 1 oktober 19.30
Hyllade Hindi Zahra rör sig i ett
musikaliskt landskap av vokaljazz,
akustisk pop, modern soul och
blues med nordafrikansk färg.

RJD2

Onsdag 6 oktober 20.00
Med en mix av hiphop,
soul och pop är RJD2 större
än någonsin.

Brus

Onsdag 22 september 19.30
Live: Anna-Karin Brus, Andrez
Hedén, Johan Hjort

Midaircondo och Little Children

Lördag 13 november 19.30
Kända för sina visuella konserter med en
fantasifull mix av akustiska instrument,
röst, elektronica och experimentell
video. Medverkande musiker Jonas
Bertling (Tape) och ASS.

Efterklang

Lördag 4 december 19.30
Efterklang tar annorlunda vägar med
sin stillsamma men lustfyllt melanko-
liska electronica. De hett eftertraktade
danskarna lyckas alltid överraska.

Se, lyssna och läs mer på
www.ukk.se eller ladda ner
UKK-appen i din iPhone.

Biljetter: ukk.se 018-727 90 00
ticnet.se 077-170 70 70

Uppsala
Konsert
Kongress

▶
mer mode

nadia chache
nadia@word-uppsala.se

Lyssna på dig själv

MODE HAR INTE varit viktigt för mig. Som tolvåring sprang jag runt i hippiekläder med mina sneda framtänder och Jimi Hendrix-hår. Ett par år senare blev mode viktigt för mig. Jag blev allt mer intresserad och vågade testa nya saker.

FÖR INTE SÅ längesen kom min pappa fram till mig och gav mig en skinnjacka från 80-talet (jag undrar om han har en tidsmaskin uppe på vinden). Min första tanke var "Vad är det?" Den tanken försvann efter att jag testade jackan gång på gång och för varje gång blev den finare och finare. Till sist var den perfekt.

Tyvärr kan en Berlinmur byggas upp i huvudet när vi tänker på hur andra ska reagera och den muren tillåter oss inte att ta större steg klädmässigt.

Därför uppmanar jag er alla att ta på er det ni vill ha och inte vad ni tror andra vill att ni ska ha på er. Föreställ er att ni lyssnar på *Staying alive* och svassar runt i era bästa kläder. Lyssna på er själva när det gäller att våga. •

Får inspiration överallt

Design Uppsala

Ålder: 16 år

Bor: Valsätra

blogg: sheilastyle.blogg.se

Aktuell: Designar mest hemma, var den yngsta designern i Kattes modevisning 2010.

Sheila Almasi

Har du alltid varit intresserad av design?

– Ja, jag har ritat kläder länge och har alltid varit intresserad av mode. Jag har både skissat och sytt kläder innan, men det var inte förrän till Kattes modevisning i våras, då jag fick en provdocka att använda, som jag började designa hela outfits.

Vad designar du för någonting?

– Allt möjligt, jag använder mig av designen dagligen. För det mesta piffar jag upp kläder, som tråkiga tröjor eller liknande. Jag

brukar även återanvända mycket av mina egna eller mammas gamla kläder. Det bästa jag vet är att hitta gamla stilar och kombinera det med dagens.

Var handlar du dina kläder någonstans? Second hand?

– Nej, faktiskt inte. Jag sparar det mesta mina pengar till min årliga Londonresa. Där spenderar jag hur mycket pengar som helst på shopping. Det är billigt, många affärer att välja bland och man behöver aldrig oroa sig för att ha en likadan tröja som kompiserna hemma i Uppsala.

Varifrån får du inspiration?

– Överallt. Allt från personer jag ser på stan till modebloggar. Jag läser också många tidningar där jag får inspiration.

Du bloggar även om mode. Hur länge har du hållit på med det?

– I snart två år tror jag. Det är verkligen kul att blogga och jag har kommit i kontakt med många andra större modebloggare och designers.

Text: Sigrid Nordström
Foto: Patrik Andersson

Jag famlar i mörker. Jag ser inte vart jag springer, vill bara bort från det onda. Det måste vara en mardröm. Säkert är det inte sant, det skulle väl inte drabba oss, eller? Nej, säkert inte, det är ju omöjligt. Varför skulle det det? Precis när jag tror att jag fått kontroll över mina känslor kommer den. Sorgen drar sina svarta, osynliga fingrar över mig ...

Det här är början på **Lämna mig inte av Tove Zeffe**, en av tre kulturstipendiater 2010. Nyfiken på mer? Läs fortsättningen på www.uppsala.se/ungaskrivare

Är du 13-19 år? Bor du i Uppsala kommun? **Sök stipendiet för unga skrivare!** Ansökningsblankett finns på www.uppsala.se/kulturbidrag

ANSÖKAN
senast
januari
2011.

Text och foto: Hannah Ax

Signe Sjögren

JO10 Rosendalsgymnasiet

Skor mammas gamla **Kjol** Myrorna **Tröja** någon affär i Oslo **Väska** Indiska **Halsband** En väldigt liten affär i Grekland.

- 1 Jag har hittat en svart basker på en perrong i Stockholm, den kommer jag nog använda mycket.
- 2 Filmer med starka karaktärer, som man kan se upp till. På sådana blir nästan allting snyggt.
- 3 Jag tänkte faktiskt inte så mycket. Jag tvekade ett tag, men sen bestämde jag mig för att ta det här.

Christopher Guevarra

21 år, Grafisk Kommunikation, GUC

Jeansjacka & shorts från H&M **T-shirt** från Brothers **Skor** från Din Sko.

- 1 Kommer nog att klä mig i massa färgglada, och mycket skinnjackor och boots.
- 2 Jag hade det här på mig eftersom jag var glad och tyckte det passade att ha på sig färggladda kläder, det gör andra glada också.
- 3 Jag klär mig hur jag vill. Så länge jag själv tycker att det är snyggt och bekvämt, så kör jag på det.

“ ”
Jag var glad och tyckte det passade att ha på sig färggladda kläder, det gör andra glada också.

Text och foto: Amanda Rosende

Omgjort: lampskärm

Vi går mot allt mörkare årstider. Då kan det vara skönt med en liten lampa som lyser upp!

Du behöver: en mössa, en gammal lampskärm, sax, nål och tråd.

Gör så här:

1 Klipp bort den gamla fula skärmen så att endast lampskärmsställningen återstår.

2 Trä över mössan och lägg nederkanten kring ställningen, sy.

3 Dekorera gärna, och tänk på att inte ha en för stark lampa i din lampskärm, då finns risken att den fattar eld!

Sebastian Farhand

16 år, Natur, Kunskaps-
gymnasiet

Kavaj Dressman **Skjorta**
New Yorker **Skor** Eckö

- 1 Kläder från Eckö.
- 2 Man ska se bra ut första dagen i skolan.
- 3 Musik, som Eminem. Musiken hjälper mig att reda ut mina problem.

Ebba Wiberg,

16 år, Natur, Lundellska

Skor Converse **Jans-
leggins** Vero Moda **Tröja**
Vero Moda **Klocka** Guld-
fynd **Ringar** H&M, London
och Kurdistan.

- 1 Halsdukar, oversizeade tröjor tillsammans med leggings.
- 2 Det är skönt, och inte alltför utstickande så här första dagen.
- 3 Bloggar, kompisar och att se modekollektioner på nätet.

Text och foto: Sara Louise Lindgren

- 1 Vad ska du ha på dig i höst?
- 2 Varför har du på dig det här?
- 3 Vad inspirerar dig?

STIL
FÖRSTA
SKOLDAGEN

Text och foto: Sara Louise Lindgren

7

jätte-jätte-
jätte-jätte-
konstiga
lagar

I Hong Kong får en **bedragen hustru** ta livet av sin make – men endast om hon gör det med sina bara händer.
I Minnesota är det olagligt för män att ha **sex med levande fiskar**, dock inte för kvinnor. Det är också förbjudet för män att ha sex **om de luktar vitlök**.
I staten Washington är det förbjudet att ha

sex med en oskuld.

I Bahrain får manliga läkare endast titta på **kvinnors könsorgan** i en spegel.

I Libanon får män endast ha **sex med djur** om djuren är honor.

I Indonesien **bestraffas onani** med döden. Allt enligt ...

► ... medicalinsurance.org

2 vanliga frågor hos ungdomshälsan

Ungdomsmottagningarna på nätet:

► www.umo.se

När är det vanligt att börja ha sex?

Genomsnittsåldern för första samlaget är i Sverige drygt 16,5 år för flickor och någon månad senare för pojkar. Så har det sett ut länge. Kommer man tidigt i puberteten är det lite vanligare att man har sitt första samlag tidigt än om man kommer sent i puberteten. Flickor som går på praktisk linje i gymnasiet börjar tidigast att ha samlag och pojkar som går på teoretisk linje börjar senast. "Byxmyndighetslagen" säger att det är förbjudet att ha sex med någon som är under femton år. Den lagen är till för att skydda unga personer från att utnyttjas sexuellt av äldre, inte för att hindra två jämnåriga som gärna vill ligga med varandra från att göra det innan de fyllt femton.

Hur säkra är preventivmedel?

När man skall säga hur säkert ett preventivmedel är brukar man ange hur många som blivit gravida av 100 kvinnor som använt medlet i ett år. Ju lägre siffra, desto säkrare medel. Säkra är p-stav, spiral och p-spruta med siffror nära 0, eftersom man inte kan glömma dem. Det vanligaste skälet att bli gravid med p-pillar är att man glömt ta pillret, men om man använder p-pillar helt perfekt har de siffror 0,2-1. Med kondom räknar man med att det är mellan 2 och 40 som blir gravida, beroende på att man är så olika bra på att använda kondom. En färsk kondom som håller och används hela samlaget varje gång kan bli nästan lika säker som p-pillar.

Undrar du något mer? Ring Ungdomshälsan på 018-611 57 40

Jag vill komma i min tjejs mun men det vill inte hon. Hon vill att jag ska säga till före att jag kommer, och när jag "glömde" det en gång blev hon skitsur. Hur tycker du jag ska jag göra för att få henne att vilja?

Okej, först och främst så ska du inte hålla på att "glömma" saker, vilket jag antar betyder att du glömde det med flit. Det är samma sak som att göra det mot hennes vilja.

Sedan är mitt råd – prata om det. Ni måste kompromissa, och kanske hitta en lösning på det hela. Ta reda på varför hon inte vill låta dig komma i hennes mun, och utgå från hennes anledning.

Kanske kan du då få henne att se situationen ur ett annat ljus, eller kanske ser du saken ur hennes perspektiv och kan acceptera hennes beslut. Och – ett NEJ, är ett NEJ!

Du som är tjej, hur känns det att ha bröst?

Själv tänker jag inte särskilt mycket på mina bröst, de sitter där de sitter liksom, jag är van vid att ha dem på min kropp. De tillfällen man märker av dem på ett fysiskt vis är när de gör ont, som när man skuttar runt utan sportbh, innan mens eller typ när man har haft bh hela dagen och tar av den. Om du är ännu mer intresserad av att veta hur det känns att ha bröst finns det säkert något sätt du kan prova på, typ genom att klistra fast ett par fejkbröst på dina egna mer manliga bröst.

Varför får jag inte orgasm trots att jag är upphetsad?

Oftast är anledningen till utebliven orgasm att man under sexet inte blev tillräckligt upphetsad. Kanske behöver du mer förspel eller mer stimulering på ett visst ställe? Om du inte vet var du tycker det

är skönast att bli berörd, prova dig fram själv! Annat som kan göra så att man inte får orgasm är spändhet och otrygghet, en orgasm kommer lättare vid ett avslappnat tillstånd. Likaså kan vissa mediciner eller sjukdomar hindra orgasm, men det är inte särskilt vanligt.

Vill killar ha sex oftare än tjejer?

Själv tror jag inte det, utan att det generellt är ganska lika på den fronten. Dock tror jag nog att det är en större skillnad på sexlust mellan olika individer, oavsett kön. Lustcentrat sitter i hjärnan som troligen inte är könsspecifik.

sara louise lindgren

sara@word-uppsala.se

Words sexenkät

I maj och juni fick Wordläsare besvara en enkät på nätet. Här är resultaten!

hannah ax

hannah@word-uppsala.se

Ta mer på varandra

MÄNNISKOR TAR SÅ lite på varandra nu för tiden. Det verkar som om vi misstänker att vartenda litet snudd vid någon annan skulle orsaka smärta. Beröring är bland det viktigaste som finns. Enligt studier så behöver vi människor minst en kram om dagen för att vi ska må så bra som möjligt. Så varför har vi slutat att ta på varandra?

Ja, antagligen beror det på vår allt mer växande rädsla. Företag och medier pumpar oss allt fullare med rädsla. Vi lär oss att vara rädda, vilket i sin tur får oss att känna oss sköra, och vi blir försiktigare. Och vi slutar att ta på varandra. Vi installerar övervakningskameror hemma och ser till att placera väskan mellan oss och alla andra på bussen.

Konsekvenserna av vårt passiva och tillbakadragande beteende blir en värld där ingen till sist vågar lita på någon, en värld där ingen längre kramas eller pussas. Inte så mysigt alltså.

Så se till att kramas, klappas och pussas ordentligt. Vi är mycket mer lika varandra än vi kanske tror. •

5 av 10 är missnöjda med sitt sexliv. Ungefär lika stor del av oskulterna är missnöjda som av dem som haft upp till 6 sexpartners. Avancerat sex gör inte att man blir mer nöjd: lika stor andel av de som haft gruppsex och annat avancerat är missnöjda som av dem som inte har haft det. Tjejer och killar är lika nöjda/missnöjda.

Malin, går i trean på GUC. Har pojkvän.

Var går gränsen för otrohet?

Puss skulle vara att gå lite för långt. Flört är inte heller okej egentligen, men då har det ju inte hänt nånting.

Har du haft sex på en offentlig plats?

Ja.

Hur känner du om abort?

Ibland blir det så att man hamnar i den situationen, så självklart ska man få göra abort om man vill. Jag skulle kunna göra det själv.

Är sex ett öppet eller ett privat ämne att prata om?

Jag tycker det är helt okej att prata om det, det är ju naturligt.

Är du rädd för att få könssjukdomar?

Nej, inte när man har ett fast förhållande.

Enkät, intervjuer och foto: Ellen Relander. Illustration: Nora Segerdahl

Jonas, jobbar på Rusta och extraknacker som fotograf. Singel.

Brukar du skydda dig när du har sex?

Nej, för det är oskönt, störst sexet och kostar pengar.

Är du rädd för att göra någon gravid/bli gravid?

Ha eller inte ha?

av 10 har inte haft sex. 6 av 7 16-åringar har inte haft sex. 2 av 5 18-åringar har inte haft sex.

I undersökningen "Liv och hälsa" frågar man alla i årskurs 2 om bland annat sex och samlevnad. Här en liten jämförelse med Words enkät: 1 av 6 har haft sex med fler än fem personer (LoH: 1 av 3). 1 av 3 låg med någon första gången som tidigast i ettan på gymnasiet (LoH: 1 av 4 var 16 år eller äldre), 1 av 6 gjorde det före nian (LoH: 1 av 3).

KK

har lite mer än 1/4 av alla haft – och hälften om man bara räknar bland dem som haft sex.

Porrtittar

en tredjedel av killarna, men bara 1 av 20 tjejer, på mer än en gång i veckan.

Hälften av tjejerna och 1/6 av killarna tittar aldrig. "Någon gång i månaden" svarar en tredjedel av både killarna och tjejerna.

Ja, jag vill inte bli pappa än.

Hur känner du om abort?

Det är väl okej, det får tjejen bestämma. Det är hennes skit.

Var går gränsen för

På med mössan!

Av de som haft sex ser 3 av 4 till att använda något p-medel. Av dem är 7/10 ändå rädda för könssjukdomar eller för graviditet.

Av de som inte har haft sex är ändå 6/10 rädda för sjukdom eller graviditet. Av de som haft sex men inte skyddar sig är 3/4 rädda för graviditet, 6/10 rädda för könssjukdomar ... okej, men skydda er då!?

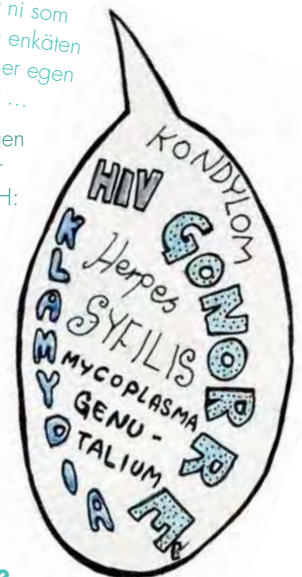
Otrogen? Då får du hoppas att din partner haft sex med många personer tidigare. Ju fler sexpartners man haft, desto mer förlåtande är man nämligen. Bara två av tio med 1-2 sexpartners förlåter otrohet, men alla som haft fler än 10 gör det.

ERFARET AVANCERAT

Har du haft fler än tre sexpartners är det sannolikt att du haft one night stand, sex på offentlig plats och kk.

Har du haft sammanlagt fler än tio pers i sängen har du antagligen provat analsex och gruppsex också.

En annan möjlighet är att ni som svarat på enkäten överdrivit er egen erfarenhet ...

otrohet?

En kyss.

Har du haft en kk?

Njæ... ja. Ja.

Har du kysst någon av samma kön?

Ja för fan!

Är du rädd för att få könssjukdomar?

Näe, eller ja... de farliga.

Enkäten besvarades anonymt via en webbenkät av personer som uppgav sig vara i åldrarna 15-20 år. Resultaten kan inte tolkas som representativa för åldersgruppen, vill du ha hårda fakta så läs undersökningen Liv och hälsa ung 2009 på www.lul.se. Intervjuerna ovan ingår inte i svarsunderlaget.

FÖRÄNDRARE

Text: Agnes Nycander • Foto: Jonatan Nylander

Umebon **Ida Östensson** vet hur man får äldre, etablerade politiker att lyssna, och **jobbar stenhårt** för att unga ska kunna göra sin röst hörd. "Om bara ungdomar visste **hur lätt det är att påverka!**" säger hon.

DA VAR MED och drev igenom Umeås skejtpark Sparken, en av Sveriges största skejtparker, och nu driver hon ett klädbibliotek med några kompisar. Det senaste som hänt henne är att hon blivit utvald till att få driva igenom sitt eget projekt som går ut på att överbrygga skillnader mellan killar och tjejer genom lek, under namnet Playing for change.

När jag frågar vad som driver henne att påverka, och varifrån hon får energin, är det ingen tvekan i svaret.

– Det är en mänsklig skyldighet att påverka. Jag kan inte se något jag inte tycker om utan att jobba för att förändra det. Och det är grymt kul när man har påverkat! Jag har aldrig varit rädd för politiker, makt är inget jag har respekt för.

Ida har varit en hel del i Uppsala, så jag frågar om hennes relation till vår stad. Hon svarar direkt:

– Jag älskar Uppsala. Jag har kusiner och kompisar i Uppsala, så när det var dags att praoa i åttan och de andra praoade på Umeås mataffärer drog jag ner till Uppsala och Café Genomfarten i två veckor. Uppsala är grymt! utbrister hon, och säger att hon varit i staden så mycket hon kunnat sedan dess. Men hon säger också att Umeå ligger ganska många steg före när det gäller ungdomars inflytande.

Ska man tro henne har Uppsala massor att lära av Umeå.

– Umeå är mycket bättre än Uppsala. Fast skriv inte det! tillägger hon snabbt.

I UMEÅ FINNS exempelvis Ungdomsombud, unga personer som hjälper unga att få inflytande över det som unga i Umeå vill ha inflytande över. De är anställda av kommunen och jobbar i stadshuset som andra kommunanställda. Ida var Ungdomsombud 2004-2006 och var med och delade ut 100 000 kronor till aktiviteter för Umeås unga på höstlovet förra året, pengar som Umeå fick som Årets ungdomskommun 2008.

– Ungdomsombuden kommer direkt från gymnasiet och har fötterna kvar i ungdomskulturen. Det är enkelt i Umeå att påverka, inget faller mellan stolarna, de jobbar hårt som fan! säger hon och det hörs att hon menar det.

– Om man tittar på Umeås skejtpark och jämför med Uppsalas ramp säger det något om skillnader mellan städerna, förklarar hon.

Umeås skejtpark Sparken är en av Sveriges största skejtparker. Ida var med och drev igenom den. Den byggdes för 12 miljoner efter ungdomars önskemål och med ungdomsinflytande i själva utformningen.

– Men nu ska ni ju få en skejtpark och en hall i Uppsala, saker håller på att ändras! Och Umeå kan också lära av Uppsala, medger hon till sist, och kommer med en smula beröm:

– Word är jättebra!

Genom projektet Playing for change vill hon börja med att göra skillnad i subkulturer som inte alltid är öppna för

Jag har aldrig varit rädd för politiker, makt är inget jag har respekt för.

tjejer. Utöver skejting har hon riktat in sig på rap, streetdance, streetbasket, graffiti och sporten parkour.

– Jag kommer ihåg första gången jag skulle skejta, vilket sjukt bra självförtroende man fick, det var liksom "klarar jag det här så klarar jag vad som helst!" Det kan ge sådana kickar. •

Ida Östensson

Ålder: 25 år.

Bor: Umeå.

Är: "en social entreprenör som kör sitt eget race."

Gör: ett aktionsmaterial för jämlikhetsarbete i föreningar och organisationer.

www: playingforchange.se/blog/ida

Skolpolitik i Uppsala

FRÅGA!

sms
070-645 31 41

Mohamad Hassan, nyblivet kommunalråd för Folkpartiet, vill börja boxas. Ordförande i nämnden som bestämmer över alla 750 miljoner kronor till gymnasieskolorna.

Karin Söderström skriver i Word och gillar politik. Annars tränar hon på Friskis och svettis, är med kompisar och dricker kaffe.

Ulrik Wårnsberg, Gottsundabo och med i S sedan över 30 år. Spelar volleyboll och kan hantera motorsåg.

Mohamad och Ulrik vill båda bestämma över pengarna till gymnasieskolan, men de tycker olika. vem vinner?

För jobbets, skolans, ekonomins och klimatets skull! Folkpartiet och alliansen har jobbat målmedvetet för att förbättra skolan och göra det enkelt att anställa ungdomar. Det blir inte lättare för unga att få jobb om man höjer avgifterna för att anställa dem så som (mp), (v) och (s) vill.

1
Varför ska en ung person rösta på er?

Tycker man att det är viktigt med rättvisa, jämlikhet, solidaritet och minskade klyftor ska man rösta på (S). För att få ett samhälle där alla ges likvärdiga chanser att lyckas utifrån de olika förutsättningar som finns, ett samhälle som inte stänger ute och hindrar människor att förverkliga sina livsdrömmar.

Skolan och ungdomsarbetslöshet, klimat- och miljöfrågorna. Äldreomsorgen, sociala satsningar och jämställdhet är också viktiga. Folkpartiet och alliansen måste tänka helhetsmässigt för att få samhället att fungera. Ibland måste en del frågor ges mer utrymme, i år kommer ungdomsfrågan att vara viktig.

2
Vilken är er viktigaste fråga i valet?

Jobben, för att minska arbetslösheten, som nu är högre än vad den var 2006 när alliansen tillträdde. Att minska klyftorna – antalet hushåll som räknas som fattiga ökar, främst ensamstående kvinnor med barn. Generellt har även ungdomar halkat efter. Fler hyresbostäder för att unga ska kunna flytta hemifrån.

Att få träffa många människor och prata politik, att debattera med mina politiska motståndare. Valrörelsen är som ett maratonlopp där loppet är segt och långt och kräver uthållighet och målmedvetenhet. Efter loppet känns allt bra, särskilt om man vinner!

3
Vad tycker du personligen är det bästa med val?

Att det är ett praktiskt bevis på att demokratin fungerar. Allas röster är lika mycket värda. Till skillnad från hur det fungerar på till exempel en marknad, där den med mycket pengar eller många aktier kan bestämma genom att påverka marknaden. Dessutom att man får träffa många i valrörelsen.

2 personer delar på jobbet som proffsnisse på Mötesplatsen det här skolåret. Kibret Embaye och Sara Carlsten, som båda går i trean på Fyris, ordnar möten med unga och politiker, tre gånger per termin på Grand.

► motesplatsen.net

Fyris populär

Det mest populära programmet på Uppsalas gymnasieskolor bland de som gick ut nian i våras är SP på Fyris med 197 sökande. Högst medelpoäng har NV DK på Katte (294), och lägst har ES dans på Boland (75).

Trivs som lärare

Du var lärare på Skrapan och fick Uppsala kommuns pedagogiska pris 2009, vad innebär det?

– Åran och en summa pengar. Jag blev väldigt överraskad och det var roligt.

Vad arbetar du med nu?

– Jag läser utbildningsvetenskap halvtid och jobbar som projektledare halvtid för att stötta andra lärare i att utveckla sin undervisning mot utbildning för hållbar utveckling.

Har det någon koppling till det du fick priset för?

– Ja, jag fick priset för det arbete jag gjort inom området utbildning för hållbar utveckling.

Varför sluta som lärare?

– Jag ser det som att jag tagit en paus från klassrummet för att kunna

skriva något som jag tror kan bidra till att skolan blir bättre. Jag trivs verkligen med att undervisa.

Tycker du inte att det är synd att duktiga lärare slutar?

– Jo, om det innebär att de helt lämnar skolan. Men att få en inblick i hur utbildning fungerar på olika nivåer och fortbilda sig kan vara en tillgång för skolan på längre sikt.

Vad är det roligaste med att vara lärare?

– Att få arbete med ungdomar och hjälpa dem att upptäcka vad det är för värld de skulle vilja leva i och sedan se dem erövra förmågan och tron på sig själva att de också kan bidra till att skapa denna värld.

Text: Polat Akgül
Foto: Ellen Pan

Byråkrat

Ålder: 41
Bor: Svartbäcken i Uppsala
Favoritfämne (som elev): Jag hade en bra samhällskun-

skapslärare när jag gick i gymnasiet. Det bidrog till mitt yrkesval. Jag har också alltid tyckt om att skriva.

Pernilla Andersson

ANNONS

1500 unga tycker till

**Åsiktsmässan
Norrlands nation
14 september**

motesplatsen.net

Åsiktsmässan samlar 30 organisationer, föreningar och partier – och 1500 elever från Uppsalas gymnasie- och högstadieskolor. Mötesplatsen och Barnombudsmannen i Uppsala arrangerar.

regler

Spelet går ut på: att få en så bra Kultur natt som möjligt.

Du behöver: Tärning, spelpjäser och någon/några att spela med

Så här funkar det: Slå med tärningen för att gå framåt. 1, 2, 3 = gå så många steg. 4, 5, 6 = slå igen eller stå över ett kast. När vägen delar sig, slå med tärningen. Jämna = höger, ojäma = vänster.

Den som kommer in i mål med högst betyg vinner. Lycka till!

kultur n

sta

Vid 12-tiden hamnar du i bråk med en arg feminist under en feministisk tidsrunda på St. Eriks torget.

Vid 16 är du på Stora torget för att testa Parkour. Du ramlar och får tre onda blåmärken.

När du vid 14 springer in på Stadsbiblioteket för att lämna en bok, hamnar du på en mysig sagostund.

Du försover dig och missar Line-dancen du och din pappa skulle gå på, Forumtorget kl 13-15.

Du forskar nyligen för folket i Upland vid 21.

Vid 17 kilar du in på Ekocaféet för att köpa kaffe, du blir kvar en lång stund vid deras Internationella scen.

19:30 tappar du bort dig helt, medan dina kompisar dansar tango i Linnéträdgården.

Du är jättehungrig och en kompis bjuder dig på kebab.

Du är jättehungrig, så du köper en french hotdog. Korvgubben glömmar tyvärr att ha i dressing.

Vid 22.45 precis innan Lennar Östra S... är sk... ka...

När klockan är 23 är du trött i benen och irriterad och vill mest av allt gå hem.

Den tråkigaste kultur natten någonsin. Du vill helst bara radera den ur ditt minne.

Glöm inte: att det kommer fler kultur nätter.

Viloställe: hemma.

Se upp för: huvudvärksframkallande klubbmusik.

Betyg 0

En väldigt fin kultur natt att tänka tillbaka på, och le åt!

Glöm inte: att dina kompisar ska ha lika kul som du.

Viloställe: en parkbänk, i någons famn.

Se upp för: att fastna med skorna i tuggummin.

Betyg 8

Den bästa kultur natten någonsin, helt enkelt!

Glöm inte: att åka hem till slut.

Viloställe: i en soffa på Vox publicum.

Se upp för: att skratta för högt i någons öra.

Betyg

Wordspillet

WORD
Spel av Freja Arvidsson &
Hannah Ax. Wordgubben
av Nora Segerdahl.

ort

ut-
ar en
nen passion
musik på
s nation

På morgonpromenaden i Stadsparken upptäcker du att man kan prova på cirkuskonster från kl 12

Kl 13 vill du prova etiopisk och eritreansk mat på Globalen men när du äntligen är framme är maten slut.

Vid 20 går du förbi Celsiustorget och blir djupt förälskad i en dansare från Uppsala Danscenter.

Du har tänkt se Familjen på UKK vid 21-tiden, men kommer för sent och köper en varm kopp kaffe som tröst.

Vid 5 hinner du kasta dig på katten vid Nya station, turen ön och svalande.

En trött kompis ger dig sin biljett till en strålande kortfilmskavalkad på Spegeln klockan 01.00.

Vid 22 hamnar du på spökvandring i Vasaborgen på slottet, och blir jätterädd.

Du ska se De Visa på stadsbiblioteket klockan 20 men kommer försent så ljudligt att kören tappar bort sig.

Du blir godis-sugen och köper en kexchoklad, men den smälter bort.

En i raden av alla bra kulturnätter du upplevt, trots en del krångliga omständigheter.

Glöm inte: att äta en ordentlig frukost.

Viloställe: McDonalds, med en Mcflurry.

Se upp för: Att gå vilse!

Betyg 5

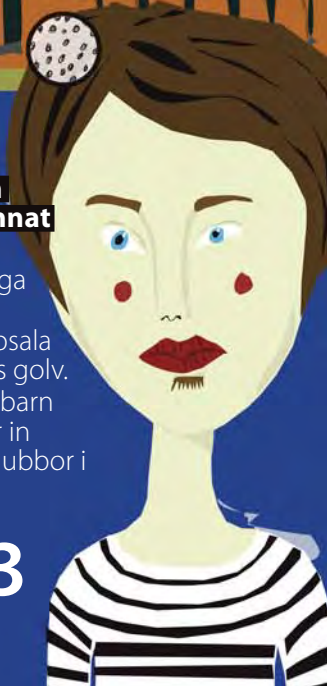
En helt okej kulturnatt, men den hade ju kunnat vara roligare.

Glöm inte: att våga testa nya saker.

Viloställe: Uppsala Resecentrums golv.

Se upp för: barn som sticker in klistriga klubbor i ditt hår.

Betyg 3

Myth- busters

WORD SLÅR HÅL PÅ TRE MYTER
OM UNGA OCH POLITIK*

Vi **bryr oss inte** om politik utan sitter hellre och gillar varandras **Facebookstatusar**, eller så är vi militanta aktivister som **kastar gatstenar**. Och varför skulle det vara annorlunda, politikerna bryr sig ju inte om ifall vi unga engagerar oss. **Eller?**

Text: Elin Kumlin • Illustration: Alva Hartman

1. VAD ÄR POLITIK FÖR DIG? 2. ÄR DU POLITISKT INTRESSERAD? Text: Elin Kumlin • Foto: Felix Lidéri

Christoffer Skott, 19 år

1 Det är när alla får säga sina åsikter, och man respekterar andra.
2 Nej, jag har inte kommit till den punkten i mitt liv än.

Linnea Nilsson, 25 år

1 Det är ett sätt att påverka sin situation och sin omgivning i samhället.
2 Ja, det skulle jag nog säga.

Niklas Rodin, 18 år

1 Oj, gamlingar i riksdagen.
2 Inte alls, och inte skulle jag vilja bli det.

Johanna Wikström, 17 år

1 Vet ej.
2 Nej, jag är inte 18 år än, så jag har inte ens rösträtt.

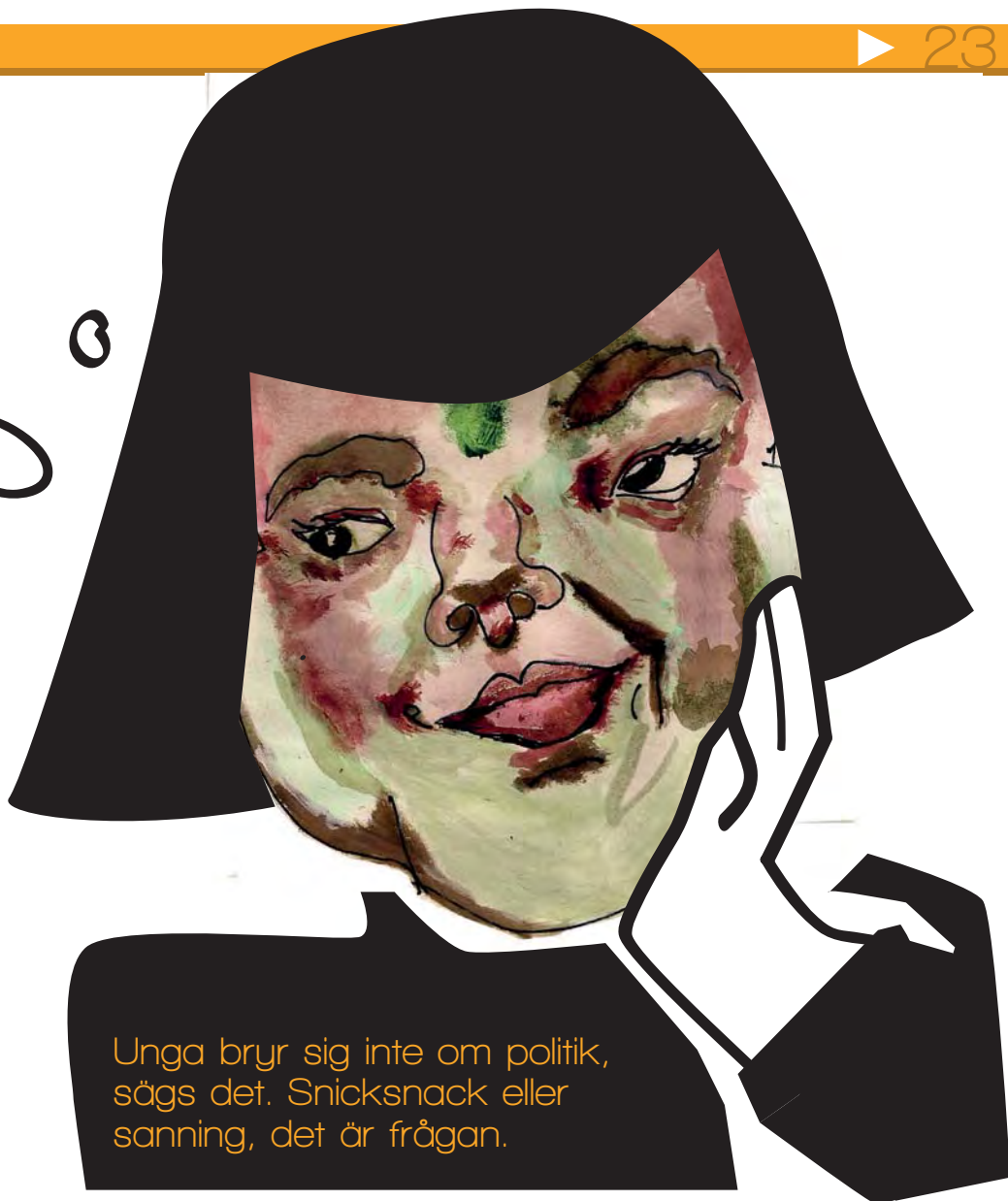

Elin Berggren, 18 år

1 Politik ... det är när man kan vara med och påverka.
2 Det är intressant ibland.

* eller i alla fall två och en halv

lar
Only
effell
Från
Hend

Unga bryr sig inte om politik, sägs det. Snicksnack eller sanning, det är frågan.

Sant eller falskt?

▶ falskt!

myt 1

UNGA STRUNTAR I POLITIK

– MÅNGA POLITIKER

påstår att ungdomar inte intresserar sig för politik, men det är bara snicksnack, säger **Jytte Guteland**, ordförande för SSU. Hon menar att det är

en fördom som blivit allt vanligare och som ingen längre reagerar över.

Statistiken visar att intresset ökar: i riksdagsvalet 2006 ökade andelen förstagångsväljare med nästan 6 procent

jämfört med 2002.

Moderata ungdomsförbundet är ett av de största ungdomsförbunden i Sverige och har haft en medlemsökning med ungefär tusen personer per år ▶

I dag finns många sätt att engagera sig politiskt. Med ett klick går du med i en Facebookgrupp, och så visar du vad just du tycker. Men vilken möjlighet har du egentligen att påverka genom Facebook? Vi frågade journalisten och författaren Per Grankvist.

– Föreningar och partier får färre medlemmar, men inget tyder på att vi är mindre engagerade som människor. På två veckor kan man få 200 000 personer att stödja en, och det är lättare än någonsin att sprida engagemang.

Vad behövs för att man ska lyckas?

– Man måste använda Facebook för

det som det är bra på: dialog. Folk vill ha dialog och man måste vara där kunderna, väljarna eller aktivisterna är. Om de är på Facebook – kanon, men om de hellre lirar Wow så kanske man ska skapa en avatar där i stället. Och det är innehållet som är det viktiga! Att som Moderaterna starta en Twitter och sedan skriva vilka skor Carl Bildt har är som att köpa en hd-tv och bara visa testbilden.

Men hur kan man använda Facebook om man till exempel är en liten grupp som vill starta ett ungdomshus?

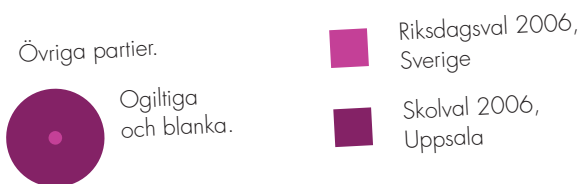
– De engagerade har säkert tillsammans över tusen vänner på Facebook, börja

där! Men frågan är varför man vill ha många fans? Behöver man det? Man kanske inte alls ska vara på Facebook, utan luncha med politiker eller UNT:s chefredaktör. Man ska utgå från sitt mål, se vilka som har ett engagemang, sedan hur man kan aktivera dem. Det finns många som är helt ointresserade av ett ungdomshus, men skit i dem. Så gjorde man redan på dagis, det finns ingen anledning att sluta med det bara för att man blir en förening eller organisation. Lek med dem som vill leka med dig och skit i de andra.

Text: Elin Kumlin och Mårten Markne

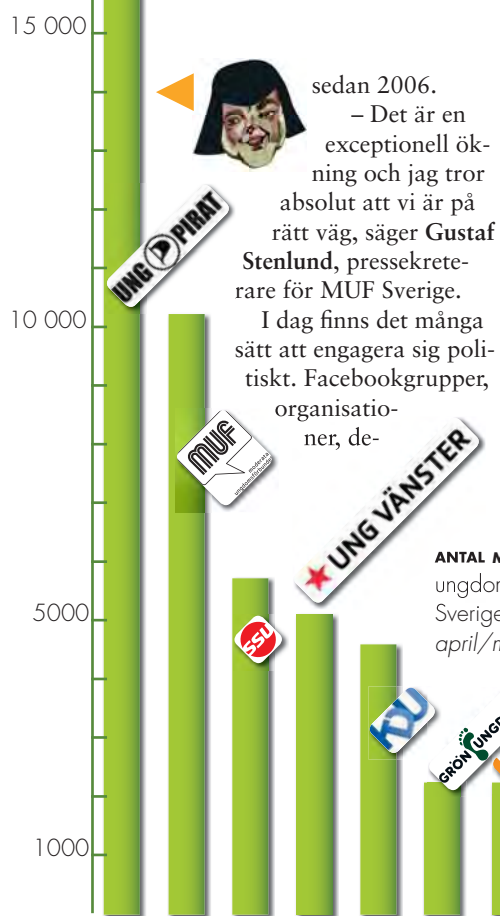
Skolvalet 2006

RESULTATET I RIKSDAGSVALET 2006 jämfört med skolvalet på Uppsalas gymnasieskolor. Observera att Boland-skolan och Skrapan inte ingår i sammanställningen.

I SKOLVALET I Uppsala kommun 2006 deltog 10 gymnasieskolor. Moderaterna fick flest röster, följda av Socialdemokraterna. På hälften av gymnasieskolorna kom Folkpartiet på tredje plats och de flesta av de övriga skolorna röstade fram Miljöpartiet som tredje parti. Hela 24 procent på Boland, och därmed flest röster på den skolan, var blanka.

OM UPPSALAS GYMNASIEELEVER hade fått bestämma hade Sverige också fått en borgerlig regering. Feministiskt initiativ (0 %), Nationaldemokraterna (0 %) och Sverigedemokraterna (2 %) hade hamnat utanför, precis som i riksdagsvalet, men Piratpartiet hade precis kommit in i riksdagen (4 %).

monstrationer är bara några exempel på handlingar som kan böttna i ett politiskt intresse. Gustaf Stenlund säger att det finns många andra sätt att engagera sig än att betala medlemsavgift till ett ungdomsparti. Han menar att dagens ungdomar intresserar sig för politik när det gäller samhällsfrågor, såsom jämställdhet.

– Jag tror att ungdomar intresserar sig för politik, men inte för politiker, säger han.
Sveriges Socialdemokratiska

Ungdomsförbund har ökat med 1300 medlemmar sedan förra årsskiftet.

– Jag skulle säga att ungdomar är mer intresserade av politik nu än vad de någonsin har varit, säger Jytte Guteland på SSU. Hon fortsätter:

– Dagens ungdomar är mycket uppdaterade om vad som händer och sker i världen. Det är vårt ansvar som ungdomsförbund att hjälpa ungdomar att vara med och påverka. Politik blir bättre ju fler det är som deltar, säger Jytte Guteland. •

Kan du riksdagspartierna?

1 Centerpartiet 2 Socialdemokraterna 3 Kristdemokraterna 4 Folkpartiet 5 Miljöpartiet 6 Moderaterna 7 Vänsterpartiet

myt 2

UNGA RÖSTAR EXTREMT

Sant eller falskt?

▶ falskt!

Unga är arga, röstar på extrema partier och deltar gärna i olagliga aktioner. Eller?

MYTEN OM ATT unga dras till extrema politiska åsikter och handlingar är inte sann. I verkligheten deltar unga inte hellre i olagliga demonstrationer än andra, och röstar inte heller mer på extrema partier.

Cirka sex procent av ungdomarna i åldern 18-23 år kommer att rösta på Sverigedemokraterna i riksdagsvalet 2010. Det är bara lite mer än det förväntade totala valresultatet. Lika många förväntas rösta på Vänsterpartiet, jämfört med den totala siffran på 5 procent. Det säger Sifo:s opinionsundersökning från februari i år.

I skolvalet 2006 deltog 1286 högstudier och gymnasieskolor från hela Sverige. Där vann Moderaterna med 26 procent tätt följt av Socialdemokraterna. På tredje plats kom Miljöpartiet.

Daniel Wohlgemuth arbetar på Ungdomsstyrelsen i Stockholm. Han vet mycket om ungas

3 politiska filmer: redaktionens favoriter

V för Vendetta

(2006)
Spännande och skrämmande film om ett framtida kontrollerat England

Upp till kamp!

(2007)
Suverän, svensk tv-serie om några ungdomar under åren 1965-1976.

Bowling for Columbine

(2002)
Rolig och otäck dokumentär om vapenfixeringen i USA.

Unga som ...

... tar kontakt med politiker

- Välutbildade
- Har välutbildade föräldrar
- Diskuterar ofta politik med familj och vänner

... deltar i aktioner eller köpbojkotter

- Arbetslösa män
- Har lågt förtroende för det politiska systemet
- Är "vänster"

Källa: Ungdomsstyrelsens rapport Unga med attityd 2007

Unga är inte mer extrema

Unga (16-29)

Äldre (35-74)

■ Kan tänka sig ■ Kan inte tänka sig

Källa: Ungdomsstyrelsens rapport Unga med attityd 2007

MYTEN OM ATT unga dras till extrema politiska handlingar är inte sann. I verkligheten deltar unga inte hellre i olagliga aktioner än äldre.

ANDEL SOM KAN tänka sig att delta i olagliga demonstrationer/aktioner, måla politiska slagord på allmän plats, ockupera byggnader, skada andras eller egen egendom i protest.

Jag tror att myten om att unga skulle vara mer politiskt extrema kan ha uppstått i media.

inflytande i politiken. Han menar att den äldre befolkningen är mer aktiv vid till exempel lagliga demonstrationer, kontakt med politiker och att skriva på namninsamlingar. Dock med knapp marginal.

I Ungdomsstyrelsens rapport *Unga med attityd* finns bland annat statistik över mer extrema handlingar, som att ockupera byggnader eller skada andras egendom i protest. De flesta som gör sådant är unga. Det är dock bara cirka sex procent som svarat att de har skadat eller kan tänka sig att skada andras egendom som en protest, jämfört med

95 procent som hellre skulle skriva på en namninsamling.

– Jag tror att myten om att unga skulle vara mer politiskt extrema kan ha uppstått i media, säger Daniel Wohlgeomuth.

MEDIA SKRIVER HELST om sådant som bryter mot det vanliga. Våldsamma demonstrationer mot till exempel rasism där unga är överrepresenterade speglas mycket oftare än fredliga demonstrationer. Det ger en överdriven bild som inte stämmer överens med verkligheten, säger Daniel Wohlgeomuth.

Anders Dalsbro arbetar för tidning-

en Expo. Det är en stiftelse som studerar och kartlägger antidemokratiska, högerextrema och rasistiska tendenser i samhället. Han tror också att media kan ha skapat myten.

– Majoriteten av medlemmarna i radikala organisationer är yngre män. Samtidigt är de organisationerna väldigt små. Vi pratar om promilleprocent jämfört med andra politiska organisationers medlemsantal, säger han.

– Jag tror att valresultat från enskilda skolor där till exempel Sverigedemokraterna får en stor del av rösterna kan uppmärksammas av lokala medier. •

19 politiska låtar: redaktionens favoriter ...

GET UP STAND UP
BOB MARLEY
HAT & BLOD
EBBA GRÖN
WHERE IS THE LOVE
BLACK EYED PEAS

THEY DON'T CARE
ABOUT US
MICHEAL JACKSON
WAR PIGS
BLACK SABBATH
LEAVE OUT ALL THE REST

LINKIN PARK
TROR DU DET?
EMIL JENSEN
BALLADEN OM KON-
SEKVENSER
LARS WINNERBÄCK

SAN QUENTIN
JOHNNY CASH
ANOTHER WORLD
ANTHONY & THE JOHNSONS
HÖG STANDARD
PEPS PERSSON

IF I HAD A HAMMER
TRINI LOPEZ
POWERMAN
THE KINKS
WHEN THE CHILDREN CRY
WHITE LION

myt 3

POLITIKERNA BRYR SIG INTE OM UNGA

Sant eller falskt?

▶ nja, tja... både och.

Inför valet snackas det om pensioner och rutavdrag. Men hur mycket bryr sig politikerna egentligen om ungdomsfrågor?

POLITIKER VISAR SIG vara mycket intresserade av svenska ungdomars politiska vanor.

Men hur mycket bryr sig politiker om ungdomar egentligen?

I sin rapport Ung med attityd listar Ungdomsstyrelsen de fyra samhällsfrågorna som ungdomar tycker är viktigast: arbete, skola, sjukvård och miljö.

Detta stämmer bra överens med Sifo:s opinionsmätning för riksdagsvalet 2010 som gjordes i februari i år, där de två största partierna, Moderaterna och Socialdemokraterna, får flest röster bland unga mellan 18-23 år. Kristdemokraterna beräknas få mindre än 0,5 procent av väljarna i samma åldergrupp. Deras huvudfrågor inför

valet är: Lag och ordning, flit ska löna sig, och familjen. Ingen som direkt matchar de ungas intressen.

– Ungdomar har alltid varit en mindre representerad grupp i vårt parti, säger **Simon Westberg**, pressekreterare för Kristdemokraternas ungdomsförbund. Han fortsätter:

– Många ungdomar anser att vi är ett pensionärsparti, vilket inte stämmer. Inför valet kommer vi att anordna kampanjer vid skolor och andra lokaler där unga vistas. På så sätt blir det lättare att förmedla vad vi egentligen står för.

... och några läsarfavoriter!

OUT IN THE FIELDS
GARY MOORE & PHIL
LYNOTT.
Amanda Fisto
Westlund
WHITE PEOPLE FOR

PEACE
AGAINST ME
Martin Bastholm
ALLT SOM ÄR DITT
SÄKERT
Virve Ivarsson

ROAD TO PEACE
TOM WAITS
Moa Henriët
BOSTADSANSÖKAN
LALEH
Moa Henriët

Lägg
till låtar själv,
vetja. Sök i Spotify
på "spotify:user:
tidningenword".

Valfrågorna i Uppsala

ALLIANSENS I UPPSALA kommun viktigaste frågor inför riksdagsvalet är ekonomin, skolan, klimatet, stadsutvecklingen och jobben. Stadsutvecklingen går främst ut på att göra Gottsunda mer attraktivt.

– Det måste byggas nya bostäder i Uppsala eftersom så många vill bo här. För att kombinera både med fler bostäder och med fräsch service i Gottsunda har nu centrumanläggningen börjat byggas om. Gottsunda är bra och kommer att bli mycket bättre med allt som görs, säger Gunnar Hedberg (M).

OPPOSITIONENS FRÄMSTA FRÅGOR handlar precis som Alliansens om klimatet, men också om jämställdhet, förskolan, bostäderna och flygplatsen i Ärna.

– Vi socialdemokrater är motståndare till civilflyg på Ärna. Vi anser att vare sig klimatfrågan eller de negativa konsekvenserna för stadsutvecklingen har vägts in i beslutet att medge lågprisflyg på Ärna, säger Marlene Burwick (S).

UNGDOMSSTYRELSEN LISTAR I sin rapport *Ung med attityd skolan, miljön, sjukvård* och **arbete** som de viktigaste samhällsfrågorna för unga. Det innebär

3/5

tre av fem rätt för Alliansen i Uppsala, och ett av fem rätt för oppositionen. •

1/5

De här frågorna är de som alliansen och oppositionen i mars presenterade som sina fem viktigaste valfrågor i Uppsala.

VAD TYCKER DU OM DE HÄR FRÅGORNA?

Text: Elin Kumlin •

Foto: Gustav Stigestadh

Erica Helenius, 14 år

Jag tycker att det låter ganska bra faktiskt.

Lucy Werdi, 17 år

Vad är Ärna?

Stella Kumric, 17 år

Det låter som det gamla vanliga och är ganska ointressant. Det borde finnas något som gynnar ungdomar, eftersom Uppsala är tomt för ungdomar.

Tim Gustavsson, 17 år

Jag bryr mig inte så mycket, tror inte att jag är rätt person att fråga om det här.

Viktor Jansson, 17 år

Nej, jag vet inte riktigt. Bättre skolmat borde vara med.

Josefin Danielsson, 18 år

De låter som bra frågor som är relevanta och viktiga.

Ett parti som väntas få betydligt fler röster av ungdomarna är Miljöpartiet. Opinionsundersökningar visar att 16,5 procent av 18-23 åringarna kommer rösta grönt. **Maria Ferm** är språkrör för Grön Ungdom:

– I vårt parti tänker vi långsiktigt och tar viktiga beslut om framtiden, och därför riktas vår politik i stor utsträckning till unga väljare, säger hon.

Tiina Ekman arbetar på Ungdomsstyrelsen vid enheten för nationell och kommunal ungdomspolitik. Hon kan

mycket om myter kring ungdomars politiska intresse.

– De etablerade partierna riktar sig främst till medelåldern. De är verkligen få politiker som tar upp viktiga frågor kring ungdomar. Jag tror att det är viktigt för ungdomar att känna sig delaktiga, och därför är det lättare att rösta på ett parti som inriktar sig på en speciell fråga, säger Tiina.

TINA EKMAN MENAR att majoriteten av dem som röstar på så kallade enfrågepartier, som till exempel Piratpar-

tiet eller Miljöpartiet, är unga. Det betyder dock inte att alla unga gör det. Däremot tror hon att färre och färre unga kan identifiera sig med de stora partiernas ursprungliga ideologier.

Maria Ferm på Grön Ungdom har en annan teori.

– Jag tror att det är lättare för ungdomar att rösta på nya partier som Miljöpartiet eller Piratpartiet. Som äldre tror jag ofta att man röstar på det man alltid har röstat på. •

12 politiska kändisar

Bono

U2:s sångare engagerar sig i mänskliga rättigheter och har nominerats till Nobels fredspris tre gånger.

Brigitte Bardot

Fransk skådespelerska, modell och sångerska – också djurrättsaktivist som fällits för hets mot folkgrupp.

NÅGRA SVENSKA KÄNDISAR SOM STÖDjer PARTIER

C: Linda Bengtzing

Fi: The Knife

Kd: Carola

M: Wille Crafoord

Mp: Peter Wahlbeck

S: Marit Bergman,

Timbuktu, Miss Li,

Moneybrother

V: Andrés Esteche

var med!

gör word du också.
sms 070-645 31 41

Spela i band! Replokal! Livekonsert! Studioinspelning

Sensus studieförbund hjälper er som sysslar med musik. Oavsett om du är nybörjare ellet etablerad finns vi här för dig!

Kontakta Staffan på tel 018-66 19 58

staffan.ljunggren@sensus.se

www.musikwebben.se

Besök oss på Västra Ågatan 16 i Uppsala

sensus

FÖRÄNDRA VÄRLDEN INTE KLIMATET

Bli medlem via sms! Nu kan du enkelt och smidigt bli medlem i Grön Ungdom, Miljöpartiets ungdomsförbund. Allt du behöver göra är att sms:a exakt följande: **gumedl åååmmddxxxx e-postadress** (dvs *gumedl* mellanslag *personnummer* mellanslag *din e-postadress*) till nummer **72456**. Meddelandet kostar 20 kr (=medlemsavgift+trafikavgift).

www.gronungdom.se

Här kan du läsa om vart du kan vända dig om du har problem. Informationen presenteras av Barnombudsmannen i Uppsala.
www.dinbarnombudsman.nu • 018-69 44 99

... BEHÖVER DU EN HAND?

Spängen är en mottagning som ligger mitt i stan och är öppen och lättillgänglig för alla mellan 16 och 20 år. Mottagningen har läkare, psykologer och sjuksköterskor.

– De är trevliga och har koll på vem man är. Man behöver inte vara orolig för att hamna fel, säger en tjej som besöker mottagningen.

Du behöver inte ha svåra psykiska problem för att besöka mottagningen. Du kanske bara vill prata av dig eller få råd. Du kan själv ringa och beskriva vad du vill ha hjälp med, eller så kan anmälan göras av föräldrar, av skolans elevvård eller via psykiatrins akut-mottagningar. Behandling sker individuellt, med familj eller i grupp, du bestämmer själv. Ring eller besök oss.

Vi hjälper dig!

Spängen
018-60 61 70
S:t Olofsgatan 9,
trappa 2B

JOSEFIN TOG ANDRA CHANSEN

Det är inte bara fjortonåringar som konfirmeras, Josefin valde att bli gymnasiekonfirmand.
Ta andra chansen att diskutera de där stora frågorna om livet – med jämnåriga eller enskilt. Du bestämmer.

Läs mer om Josefin och gymnasiekonfirmation på www.uppsalakonfa.se,
sista anmälningdag är 14 september.

Svenska kyrkan
UPPSALA

Var med och

påverka

din skola, ditt område, din fritid –

ditt Uppsala

helt enkelt!

Vi vill ha dina förslag på hur du
vill förbättra och utveckla Uppsala.

Din röst – ditt Uppsala.

www.ung2014.se

Folkpartiet Liberalerna

Röster på gågatan

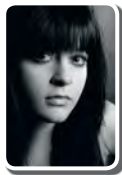
Words tappra testpatrull gav sig ut på gågatan för att testa olika sätt att höras i stadens brus.

SARA LOUISE
LINDGREN
foto

FREJA
ARVIDSSON
text

ELLEN
RELANDER
foto

HANNAH
AX
text

3 bra gatumusikantlåtar

[Känn ingen sorg för mig Göteborg](#) Håkan Hellström

[I'm yours](#) Jason Mraz

[Here comes the sun](#) The Beatles

Glöm inte att [värda din röst!](#) Honung, ingefära, halstabletter, varma drycker är bra för en hals som det ska skrikas med!

Foto: Ellen Relander

Gatumusikant

Vad? Med en gitarr, ackordpapper och två röster som till en början var lite osäkra ställde vi oss på Forumtorget och började sjunga. I trettio minuter fyllde vi en samma små shoppinghjärnan på torget med kärlek och melodi.

Freja: Absolut min favorit! Vi fick kanske inte just de reaktioner som vi väntat oss men att låta våra röster eka (för det är så jag vill att det ska ha varit, ja) över Forumtorget var verkligen spännande! Någon familj stannade och ett barn vinkade glatt till

oss. Om de som stannade faktiskt lyssnade på just de orden vi sjöng fram vet jag inte riktigt, men roligt var det.

Hannah: Det här var ju bara jätteroligt! Det var absolut det mysigaste sättet att göra sin röst hörd på. Kanske var det inte just det bästa sättet, eftersom många mest passerade, lite småleende. Allt beror ju på vad man vill åstadkomma. Antagligen gjorde vi gatan lite gladare ett tag. Och hur kan man inte le, när *Känn ingen sorg för mig Göteborg* sveper mellan husen?

Gdrh står för gör din röst hörd och är precis vad det låter som.
Traska in på www.gdrh.se och svara på frågor om allting!

► gdrh.se

Hur kul? 8/10
Adrenalin? 7/10
Reaktion? 6/10

7/10

ANNONS

BARA ETT ARBETARPARTI KAN FIXA JOBBEN
Läs mer på: www.moderat.se/upsala

nya moderaterna

Foto: Ellen Relander

Foto: Sara Louise Lindgren

Burktelefon

Vad? Två burkar med en svag doft av kattmat och ett 40 meter långt snöre använde vi som en mindre modern mobiltelefon som dessutom hindrade stressade människor i deras arga shoppande.

Freja: Det var en skräckblandad förtjusning att stå på gågatan i varsin ända av burktelefonen och försöka prata. Ena stunden stod vi och skrattade in i burkarna och försökte förstå varandra, i nästa stund blev jag alldeles rädd för en arg kvinna som glodde ilsket på oss som om vi inte hade

något vett. Kul! Men varning för stressade och arga människor som vill ta sig så snabbt som möjligt genom stan.

Hannah: För en uppmärksamhetstörstande person var det här som att hitta en bortglömd godispåse. För längre meddelanden är burktelefon inte att rekommendera, men om man mest ska skratta och säga "Hej, hur mååååår du?" så fungerar det alldeles utmärkt. Lite problem blev det när en blind gammal man drog med sig ledningen nästan ända in i Forumgallerian.

Hur kul? 7/10
Adrenalin? 10/10
Reaktion? 8/10

8/10

Demonstration

Vad? Utrustade med en megafon och en banderoll vandrade vi gågatan ner. Här var det inte svårt att väcka uppmärksamhet! Ledorden var rätten till yttrandefrihet, och nog gjorde vi våra röster hörda.

Freja: Jag tyckte inte detta var någon höjdare. Vi var för få människor och allihopa var trötta efter skola men före sommarlov. Det var dessutom svårt att få de som satt på bänkarna på gågatan och tittade förvånat att stämma in i vårt lilla demonstrationståg. Dock väckte det

uppmärksamhet och är nog ett väldigt bra sätt att göra sin röst hörd, om man är några till.

Hannah: Kanske njöt jag lite för mycket av att hålla i den där megafonen, så mycket att jag inte riktigt brydde mig om hur många som hakade på tåget eller inte. För det var ju faktiskt ingen som anslöt sig, trots att många såg och hörde oss, vilket var en besvikelse. Men trots allt var det ett väldigt bra sätt att göra sin röst hörd på. Lite obehagligt, men mest bara roligt.

Hur kul? 6/10
Adrenalin? 8/10
Reaktion? 9/10

7/10

När hon vänt sig om och röda vantar försvunnit bakom bleka trevåningshus och snötungda björkar hade klockan ännu inte slagit fyra. Bakom den frostiga järnvägsstationen och den tomma perrongen sträckte rälsen ut sig och var en ensam träd av det gigantiska spindelnät som vidsträckt och med svindlande avstånd band samman horisonterna.

Det här är början på **Räls av Hedvig Åström**, en av tre kulturstipendiater 2010. Nyfiken på mer? Läs fortsättningen på www.uppsala.se/ungaskrivare

Är du 13-19 år? Bor du i Uppsala kommun?
Sök stipendiet för unga skrivare!
Ansökningsblankett finns på www.uppsala.se/kulturbidrag

**ANSÖKAN
senast
januari
2011.**

**Uppsala
KOMMUN**
KULTURNÄMNDEN

ES3

är världens största spelkonvent, och efter det så har vi mer än en handfull nya titlar, som *Halo: Reach*, *Call of duty: Black ops* och *Portal 2*. Det kommer utan tvekan finnas något för alla. I nästa nummer så kör Word gång en ny avdelning för spell!

Sveriges första bok som innehåller film, musik, digitala bilder och 3d förutom med vanlig text kommer ut i september. Boken är skriven av unga. Läs mer på rb.se/annorlunda.

Word up!

Här är Words ultimata spellista med bra röster. Lyssna på

▶ [spotify:user:tidningenword](https://open.spotify.com/user/tidningenword)

- 1 Korn Word up!
- 2 Scorpions Send me an angel
- 3 The Ting Tings Great DJ
- 4 Nickelback Burn it to the ground
- 5 The Fray We build then we break
- 6 Regina Spektor Somedays
- 7 Placebo Where is my mind
- 8 Diamanda Galas Where you there when they crucified my lord
- 9 Iron Maiden Phantom of the opera
- 10 Andreas Grega Ta vad du vill
- 11 Nightwish 7 days to the wolves
- 12 Linkin Park In pieces
- 13 Michael Jackson Billie Jean
- 14 Irene Cara Out here on my own
- 15 Tindersticks Snowy in F# minor
- 16 Kent Mannen i den vita hatten (16 år senare)
- 17 Tom Waits Earth died screaming

- 18 Tina Turner The best
- 19 Thousand Foot Krutch E for extinction
- 20 Christina Aguilera Fighter
- 21 The Who Won't get fooled again
- 22 Whitney Houston Where do broken hearts go
- 23 Antony & The Johnsons For today I am boy
- 24 Oskar Linnros Ack, Sundbyberg
- 25 Kate Bush Wuthering heights
- 26 Vampire Weekend White sky
- 27 The Ark You, who stole my solitude
- 28 Simon & Garfunkel The boxer
- 29 Stefan Sundström Den ende
- 30 Joshua Radin Closer
- 31 Salem al Fakir Keep on walking
- 32 Nancy Sinatra Bang bang (my baby shot me)
- 33 Tokio Hotel Forgotten children
- 34 Mika Over my shoulder

Foto: 22 Sony, 06 Chris Crisman, 10 Universal, 08 Kristofer Buckle, 13 Sony, 21 Universal, 17 Danny Clinch, 23 Border, 25 EMI, 20 Alix Malka, 03 Matt Irwin, 30 Warner, 31 Andreas Ackerup, 24 Universal, 33 Oliver Ghost, 16 EMI.

ANNONS

Koffet blev för svagt. Tunt. Färglöst. Till ingen nytta var den blasfemiska vätska som Roland Eskildahl tillägnat sig själv efter ännu ett dagsverke. Till ingen nytta hade det varit även om det istället blivit för starkt, tänkte han, och fortsatte med att konstatera att det absolut perfekta kaffet inte heller varit till någon nytta.

Det här är början på **Det visste Roland Eskildahl av Oliver Lindman**, en av tre kulturstipendiater 2010. Nyfiken på mer? Läs fortsättningen på www.uppsala.se/ungaskrivare

Är du 13–19 år? Bor du i Uppsala kommun? **Sök stipendiet för unga skrivare!** Ansökningsblankett finns på www.uppsala.se/kulturbidrag

**ANSÖKAN
senast
januari
2011.**

 **Uppsala
KOMMUN**
KULTURNÄMNDEN

Är du nitton år och läser
Sune på tåget kollar
människor snett på dig.

KULTUR I EN ASK

elin kumlin
elin@word-uppsala.se

Sju timmar av pinsamma fraser och en onaturligt lugn röst. Nej, jag talar inte om sexualundervisningen i högstadiet. Jag talar om ljudböcker – denna fantastiska uppfinning som otaliga gånger har sysselsatt mig, på bussen, i soffan, på gymmet. Denna fantastiska uppfinning som fick mitt hjärta, min hjärna och min själ att bli en smula kulturell.

Blindhet, dyslexi eller, som i mitt fall, extrem lathet spelar ingen roll. Utan större ansträngning tar rösten dig genom den fantastiska berättelsen som alla snackar/inte

snackar om. Jag bekänner att jag både har lyssnat på *Sunes sommar* och *Bert och bacillerna*. Det är skönt att vara nostalgisk och samtidigt kulturell. Och ja, det är jobbigt att läsa böcker!

NACKDELEN ÄR ATT dåliga ljudböcker är mycket sämre än dåliga pappersböcker. På tåget för länge sedan lyssnade jag på **Khaled Hosseini's *Flyga drake***. Mitt i en mening byter **Krister Henriksson** tonläge och säger:

”Jag blinkade till, mitt hjärta började slå snabbare. Hon hade tjocka svarta ögonbryn som möttes i mitten, de liknade de välvda vingarna på en fågel i flykt.”

Vilket äckligt pinsamt citat! Jag tittade mig omkring för att försäkra mig om att ingen annan hörde vad han sa. Pinsamma citat är alltid mer pinsamma när någon annan uttalar dem. Ändå föredrar jag att höra något pinsamt när ingen annan lyssnar, framför ett bokomslag med en pinsam titel. Är du nitton år och läser *Sune* på tåget kollar människor snett på dig.

Min obehagskänsla för djupa känslor och detaljerade beskrivningar kan vara orsaken till mitt ickeintresse för poesi/litteratur/teater. Vad det än beror på, har det förbättras med tiden, mycket tack vare ljudböcker. Om du är trött på att aldrig hänga med i kultursnacket, så gör som jag. Den fåniga berättarrösten och de äckliga citaten kommer du över. •

**FÖRELÄSNINGAR!
CLINICS!
WORKSHOPS!**

För alla musiker i Uppsala
Start: ons 8 sept

För mer info:
myspace.com/musikicentrum

Rock After School

ROCKSKOLA
HÖSTEN 2010

Nu i höst startar Sensus, tillsammans med Lötens fritidsgård, rockskolor för dig som vill spela musik i ett band!

ANMÄL ER TILL
staffan.ljunggren@sensus.se
eller tel 018-66 19 58

sensus

Vecka 40 är

rätt
vecka

Vecka 40 är det Barnrättsvecka i Uppsala. Den är en del i arbetet för att uppmärksamma att Uppsala kommun har ett Barn- och ungdomspolitiskt program. Läs mer på www.uppsala.se.

Uppsala
KOMMUN

2

SKAnsens
myspace-
favoriter

▶ [myspace.com/
morfisbixur](http://myspace.com/morfisbixur)

Morfis Bixur:
Akustiskt världsmusik-
band med Balkan-
influenser.
Allmänheten:
Beskriver sig som
"avant-indie", inter-
vjuede i Word #15.

▶ [myspace.com/
allmanheten](http://myspace.com/allmanheten)

SKAnsen är bandet som fyller en lucka i Uppsala, och som fick spela på reggae-festivalen.

Text: Nadia Chache • Foto: Joel Grönberg

Medlemmar: Damon Wallin Fahimi, Johan Gärdebo, Linn Bengtsson, Dan-Erik Hallmans, David Miranda, Isabelle Söder, Matilda Halje, Henrik Helenius, Gustav Swedberg, Filip Lindström, Staffan Björklund, Markus Spångberg, Aron S, Pelle Westlin, Jonas Nyberg, Sarah Thorén.

Ålder: 19–30.

Bor: Uppsala.

Bildades: Sommaren 2009.

www: youtube.com/user/SKAnsenofficial och Facebook.

Vad bör man äta innan en spelning?

– Samma mat man äter innan ett maratonlopp för att ha energi under hela spelningen.

Vad var det med ska som fångade er?

– Det var själva ska som intresserade oss, musiken är glad och rolig att spela. Uppsala behövde ett skaband, så man kan säga att det fanns ett hål i Uppsala innan vi kom.

Hur var det att spela på Reggae-festivalen?

– Det var häftigt att stå på en så stor scen, men trots att det var reggae-festival kändes det som en helt vanlig spelning. När vi gick runt på festivalen kunde man inte tro att vi var ett av banden som fick uppträda och när vi kollade upp mot scenen där vi stått och spelat, det kändes överkligt.

Hur avsmakas så bra recensioner från rikstäckande tidningar?

– Överväldigande! Vi var det minsta bandet på festivalen. Vi fanns inte med på affischerna och det stod ingen information om oss, vi blev inkallade i sista minuten och förväntade oss inte några recensioner. Vi trodde inte att de skulle ta oss på allvar eftersom vi är unga.

Hur känns en lyckad spelning?

– När vi överträffar oss själva. Ibland kan en spelning kännas som den bästa vi gjort och att vi inte kan göra bättre ifrån oss men vi överträffar oss själva och blir bättre och bättre. •

polat akgül
polat@word- uppsala.se

Din röst räknas också

VI UNGDOMAR SOM är Sveriges framtid borde bry oss om vem som får föra Sveriges talan. Anledningar till ungdomars bristande engagemang för politiska frågor kan vara många. Ett skäl kan vara att man inte vågar ta första steget.

Man röstar för att påverka Sveriges framtid. En ung persons röst betyder lika mycket som en vuxens eller gammal persons. Problemet är att unga inte verkar tro på det. Politiska diskussioner verkar tråkiga och misstro mot politiker leder till känsla av meningslöshet

KUNSKAP LEDER TILL demonstrationer, diskussioner i tv, granskning av partier och att man får chansen att visa sin åsikt. Ungdomsförbunden visar vad de står för genom att informera, demonstrera och dela ut broschyrer, vara på stan och prata med folk. Då får unga mer förståelse för politiken, i stället för att unga får bilden av att politiker är dumma idioter.

Unga väljare är osäkra på vilket parti de kommer att rösta på vilket kan bidra till att unga väljare röstar blankt eller i värsta fall på Sverigedemokraterna. Jag har mött många som är osäkra eller inte har tid eller ork att bry sig. Jag tror att ungdomsförbunden måste ge sitt budskap på ett ännu tydligare sätt. Partierna har inte lyckats nå de unga väljarna.

OM UNGDOMSFÖRBUNDEN LYCKAS nå unga väljare genom att vara tydligare i sitt budskap så tror jag att allt fler unga kommer att rösta i valet och allt fler får en ännu bredare kunskap om partierna. •

Mats är bussrösten

Kändis Mats Lundell

Ålder: 42 år.
Bor: Nantuna i Uppsala.

Arbetar med: som projektledare inom it och telekommunikation.

Känd som: rösten som ropar ut hållplatser på bussarna.

Varför är det du som ropar ut hållplatser?

– Det började med att jag pluggade i Uppsala och engagerade mig i studentradion. Senare blev jag radiopratar på P3 och var med och startade en radiostation i Uppsala. Jag har även gått en utbildning på Sveriges Radio där jag har lärt mig hur man talar tydligt.

Kan man höra dig någon annanstans?

– Ja, om man ringer till Polisen så är det jag som pratar. När man ringer och röstar på stora finalen i Melodifestivalen så är det jag, och på massor med företag så är det jag som talar i telefonsvararen.

Vad tycker du om att höra din röst på så många ställen?

– Eftersom jag har jobbat med det länge så störs jag inte så mycket av det. Men alla är så klart ovana att

höra sin egen röst.

Hur funkar utropen?

– Det är faktiskt mp3-format som används. Det byggs på GPS och satellitnavigering, tillsammans med sträckan som bussen har åkt.

Vad händer om bussen åker fel?

– Jag vet inte riktigt men jag antar att de stänger av utropen. Framför allt är meningen med utropen för att synskadade ska höra och hörselskadade ska kunna läsa texten.

Vilken är din favorit-röst?

– Johanna Östlund, den nya Fröken Ur. Hon har en bra röst.

Text: Polat Akgül

Foto: Gustav Stigestadh

En ung persons röst betyder lika mycket som en vuxens eller gammal persons.

POLAT AKGÜL, 17 ÅR
Gör i #23? Intervjuar byråkrat, skriver krönika på sidan till vänster mm. **Annars?** Är politiskt aktiv och hänger med kompisarna. **Om jag fick bestämma** skulle jag bekämpa hemlösheten. **Tycker om hösten?** Ja, för att det är en härlig årstid med härliga färger.

SONJA WINKERT, 17 ÅR
Gör i #23? Intervjun på sidan 7 med De Visa. **Gör annars?** Dansar, skriver och njuter av livet. **Varför Word?** Bra tidning, och jag tycker det är kul att skriva, plus att man får nya erfarenheter. **Om jag fick bestämma**, så skulle jag sitta på en solig strand just nu. **Tycker om hösten?** Skulle gott kunna klara mig utan de regniga delarna. Annars är den ganska mysig.

SIGRID NORDSTRÖM, 17 ÅR
Gör i #23? Hör uppkrönika, designerintervju plus lite annat smått och gott. **Gör annars?** Sparkar boll, spenderar pengar, gosar och skrattar. **Varför Word?** Varför inte? Superskoj och erfarenhet – två flugor i en smäll. **Om jag fick bestämma** så skulle jag få rösta i valet och äta hur mycket som helst, precis när jag vill, utan att bli fet. **Tycker om hösten?** Hur mysigt som helst. Vem älskar inte alla härliga färger och stora stickade halsdukar?

ANNONS

Håll koll på när bussen går via din iPhone

Nu finns vår reseplanerare som gratis app.

adda familjen grand på facebook - så får du veta vad som händer

GRAND

kontakt:
 018-727 51 83
 018-727 51 63

öppet
 må ti on
 18-22

Jam

Jam

på scen flera dar i veckan

LIBERALA UNGDOMSFÖRBUNDET

LUF är folkpartiets ungdomsförbund.
Följ kampen på luf.se/upsala och
läs Adam Cwejmans blogg
på luf.se/adam

luf!

Betyg är bra

